

HLAVNÍ POZNATKY Z ANALÝZY

Rozsah, v jakém se obyvatelé hlavního města účastní na trhu práce, je vyjádřený mírou ekonomické aktivity, která udává počet aktivních lidí na trhu práce (zaměstnaní i nezaměstnaní) vzhledem k práceschopnému obyvatelstvu (15leté a starší). **Míra ekonomické aktivity obyvatel je v Praze nad republikovým průměrem. Důvodem její současné vysoké hodnoty je zejména příznivé věkové složení stávající populace, kde je vysoké zastoupení věkových skupin s vysokou úrovní ekonomické aktivity.** Míra ekonomické aktivity se významně zvýšila pouze u obyvatel 50letých a starších. Současná věková struktura je nevýhodnou vstupní pozicí do budoucích desetiletí, kdy se bez přírůstků obyvatel migrací či výraznému zvýšení porodnosti bude dramaticky zvyšovat počet neaktivních obyvatel vzhledem k ekonomicky aktivním. Již v současné době jsou pro udržitelnost trhu práce v Praze důležité migrační přírůstky (mladých Čechů a zahraničních osob).

Na pražském trhu práce nacházejí uplatnění i obyvatelé jiných krajů ČR a pracovníci ze zahraničí. V roce 2009 na území hlavního města pracovalo 781,9 tis. osob. 637,6 tis. byli sami obyvatelé Prahy, mezi dojíždějícími za prací do Prahy převažují obyvatelé Středočeského kraje (98,4 tis. osob). Pracujících cizinců bylo v roce 2009 v Praze 107,6 tisíc, třetina celkového počtu v ČR. **Pracující cizinci spadají do dvou skupin, zaměstnanci (4/5 celkového počtu pracujících cizinců) a podnikající na základě živnostenského oprávnění. Tento poměr je však velmi závislý na státním občanství cizinců.** Nejpočetnější skupiny zaměstnaných cizinců jsou Slováci (32,4 %), Ukrajinci (31,4 %) a Vietnamci (6,0 %). Podíl cizinců ze zemí EU je v Praze poměrně malý, jejich vyšší zastoupení je zejména v příhraničních regionech sousedících s Polskem a Slovenskem.

Zaměření trhu práce (a ekonomiky hlavního města) hodnotíme na základě zaměstnání pracujících (klasifikace zaměstnání KZAM) nebo na základě oblasti působení firem (odvětví ekonomické aktivity CZ-NACE). Z hlediska zaměstnání osob je v Praze **nadprůměrné zastoupení technických, zdravotnických a pedagogických pracovníků**, tato část zaměstnaných osob rovněž v období zaznamenala nejvyšší relativní přírůstek, druhou nejrychleji rostoucí skupinou zaměstnanců byli vědeckí a odborní duševní pracovníci. V členění pracujících podle odvětví ekonomické činnosti tvoří nejpočetnější skupinu pracovníci v obchodě, **nejdynamičtěji přibývá zaměstnanců v podnicích zaměřených na činnost v oblasti nemovitostí a na informační a komunikační činnosti.**

V Praze je zvýšené zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob a osob se středním vzděláním s maturitou. **Vzdělanostní struktura pracovní síly v kraji se postupně zlepšuje.** Důvodem zvyšování vzdělanosti pracujících v Praze je **„přirozený pohyb“ na trhu práce, kdy lidé odcházející do důchodu jsou nahrazováni prvně vstupujícími na trh práce, kteří se díky lepší dostupnosti vzdělání vyznačují vyšším dosaženým vzděláním, než pracovníci opouštějící trh práce.** Poptávka po doplnění vzdělání a zvýšení kvalifikace umožnila rozvoj soukromých vysokých škol. Zároveň se zvyšuje podíl **studujících na vysokých školách při zaměstnání (v období 2003-2009 se jejich podíl zvýšil o 12,3 p.b. na 30,9 %)**, což je další faktor zlepšování vzdělanosti a kvalifikace pracovní síly v hlavním městě.

Výše mezd v Praze je celkem i ve většině skupin zaměstnání nejvyšší mezi kraji ČR. **Na růstu mzdové úrovně v letech 2000-2009 se podílely dva faktory – růst výše mezd (důležitější faktor) a změna struktury zaměstnaných osob podle zaměstnání (menší měrou).** Důvodem vyšší průměrné mzdy a mediánu mezd je rovněž vyšší zastoupení pražských pracujících v zaměstnáních vyžadujících kvalifikovanější pracovní sílu, která je na trhu práce žádaná a lépe odměňována. U těchto skupin zaměstnání je nižší nezaměstnanost.

V průběhu let 2000-2007 docházelo v Praze k poklesu počtu uchazečů o zaměstnání. Relativní pokles v Praze nebyl tak výrazný jako v krajích s nadprůměrným podílem nezaměstnaných na počátku období. Poptávka po práci v hlavním městě byla nasycena. **Po stagnaci v roce 2008 došlo v roce 2009 ke zvýšení počtu nezaměstnaných. Jejich relativní zvýšení bylo v Praze nad celorepublikovým průměrem, míra nezaměstnanosti zůstává v Praze nadále hluboko nad průměrem za ČR.** Pražský trh práce se vyznačuje rychlým obratem, průměrná doba evidence uchazečů o zaměstnání před nalezením zaměstnání je v Praze ve srovnání s ostatními kraji krátká (151 dnů v roce 2009).

Sezónní kolísání nezaměstnanosti v Praze není tak výrazné jako v krajích, které jsou více zaměřeny na zemědělskou činnost. Sezónnost se projevuje zejména zvýšením nezaměstnanosti v letních měsících (příchod absolventů škol na trh práce) a mírněji i zvýšením nezaměstnanosti na přelomu roku.